

Aan : AB
Datum vergadering : 8 september 2023
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Controller GRJR, Frans Wieles
Onderwerp : Begroting 2024

Bijlage(n) : 1) Begroting 2024
: 2) Overzicht en reactie zienswijzen raden
: 3) Aanbiedingsbrief raden met reactie op zienswijzen

1. Inleiding

In april heeft het AB de Ontwerpbegroting 2024 vastgesteld en voor zienswijze voorgelegd aan de raden. Het AB stelt de begroting in september definitief vast met inachtneming van ontvangen zienswijzen. De uitgangspunten en ambities van de ontwerpbegroting worden door de raden in hun zienswijzen bevestigd. De zienswijzen leiden niet tot een aanpassing van het begrotingsvoorstel.

In de agendapost van de Ontwerpbegroting 2024 is aangegeven dat, indien sprake is van grote financiële afwijkingen op basis van de jaarrekening 2022 of 1^e Burap 2023, de begroting 2024 nog geactualiseerd wordt. De nu verwerkte aanpassingen betreffen met name de opdrachten D en E doordat de verschuiving van regionale naar lokale zorg minder snel gaat dan oorspronkelijk verwacht. De aanpassingen zijn per gemeente in overleg op maat doorgevoerd.

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- Vaststelling van de Begroting 2024
- Vaststelling van de Aanbiedingsbrief aan de raden inclusief reactie op zienswijzen
- Mandatering aan het DB om de tarievenlijst 2024 vast te stellen op basis van de begroting

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. Toelichting

In deze toelichting gaat het over twee zaken:

1. Hoofdpunten in de zienswijzen van de raden
2. Actualisatie van de voorgestelde begroting 2024

1. Hoofdpunten zienswijzen raden

Van alle gemeenteraden is een zienswijze ontvangen. Deze zienswijzen leggen de nadruk op dezelfde hoofdpunten als waar het GRJG-bestuur op focust. Ze geven geen aanleiding om de begrotingsvoorstellen voor het AB van 8 september te wijzigen, maar ondersteunen wel het voornemen om het begrotingsvoorstel zo realistisch mogelijk te maken en dus te actualiseren op

basis van de actuele inzichten (zie punt 2). In de aanbiedingsbrief bij de begrotingsstukken aan de raden wordt op de ingebrachte hoofdpunten bondig ingegaan, zodat de raden de bevestiging krijgen dat zij gehoor vinden bij het GRJR-bestuur. Bij de brief aan de raden wordt een bijlage gevoegd met meer detailreactie. De hoofdpunten zijn:

a. *Zo realistisch mogelijk begroten*

De inzet van de GRJR om de specialistische jeugdhulpuitgaven zo goed mogelijk te ramen wordt door alle raden toegejuicht. Inmiddels wordt de begroting in nauw overleg per gemeente opgebouwd waarbij alle voorhanden informatie wordt benut. Toch blijft het een lastige opgave omdat de ontwikkeling van het zorggebruik en de concrete beleidseffecten zich erg moeilijk laten voorspellen. Daarbij spelen veel onzekere factoren een rol en trends kunnen niet eenvoudig worden geëxtrapoleerd. Zo moeten er samen met de gemeenten inschattingen van beleidseffecten gemaakt worden die qua omvang, plaats en moment van optreden zeer onzeker zijn. Voor 2023 en 2024 gaat het hierbij vooral over de structurele effecten van verschuiving van regionaal naar lokaal ingekochte hulp en van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel.

➔ *De samenwerking met gemeenten heeft ertoe geleid dat de ramingen in de definitieve begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 zijn geactualiseerd ten opzichte van de ontwerpbegrotingsstukken.*

b. *Interne beheersing als voorwaarde voor correcte jaarafsluiting*

Achterstallige informatie over zorggebruik en -kosten veroorzaakt dat rapportages, verslaglegging en verantwoording achteraf onvolledig blijken. De GRJR stuurt op voortvarende jaarafsluitingen met contractpartijen waardoor nakomende kosten steeds minder voorkomen. De GRJR heeft echter geen gesloten financiële huishouding maar bouwt sterk op gemeentelijke administraties. Hierdoor werken vertragingen en terugwerkende kracht wijzigingen bij gemeenten direct door in de mate van interne beheersing bij de GRJR (zie punt c).

➔ *De jaarstukken 2022 zijn pas na aanvullend onderzoek met vertraging vastgesteld, doordat de GRJR-accountant in eerste instantie niet goed kon vaststellen of gemeenten in alle gevallen het woonplaatsbeginsel juist hebben toegepast. Uit aanvullende analyses blijkt dat naar schatting voor ca. € 3 mln. hulp had moeten worden ingezet door een andere gemeente binnen de GRJR of door andere gemeenten buiten de GRJR. Deze fouten moeten worden gecorrigeerd. Deze constatering maken duidelijk dat de interne beheersing binnen gemeenten voor dat deel waarvoor de GRJR verantwoording moet afleggen verbetering vergt (zie ook punt c).*

c. *Tussentijdse sturingsinformatie over ontwikkeling van zorgkosten en -gebruik*

Veel raden vragen naast de interne beheersing ook aandacht voor verbetering van de sturingsinformatie. Deze twee zaken hangen nauw samen. De GRJR heeft veel geïnvesteerd in de beschikbaarstelling van dashboards en analyses voornamelijk op basis van data van gemeenten en aanbieders over zorgtoewijzingen en -declaraties. Er ligt daarmee sinds 2021 een stevige basis. De GRJR faciliteert hiermee de gemeenten om lokaal te sturen op de inzet van hulp en het op maat informeren van de eigen raad. Het gebruik van deze dashboards en analyses binnen de gemeenten is in sommige gevallen voor verbetering vatbaar waardoor het ten onrechte soms lijkt alsof er geen informatie voorhanden zou zijn.

De actualiteit van de GRJR-dashboards is uiteraard cruciaal. De GRJR zit te veel aan het eind van de informatiestroom om daar goed grip op te krijgen. Voor volledige en tijdige data is de GRJR sterk afhankelijk van de administratieve voortgang bij gemeenten en aanbieders. Daarom zal de GRJR zich daar meer mee moeten gaan bemoeien. De GRJR onderzoekt de mogelijkheden van centralisatie van backoffice-taken jeugd, naar voorbeeld van andere jeugdhulpregio's en in lijn met de hervormingsagenda.

d. Contractmanagement en sturing op het zorglandschap

De sturing op de jeugdhulp ligt echter niet alleen bij de afzonderlijke gemeenten maar ook bij de GRJR. Het regionale contractmanagement is belangrijk om grip te houden op het aanbod en de inzet van jeugdhulpaanbieders. De GRJR stuurt op de ontwikkeling van passend aanbod in het zorglandschap door middel van ontwikkelopgaven als onderdeel van de regionale contracten. Maar omdat de inzet op casusniveau vorm krijgt in samenspel tussen gemeenten en gecontracteerde aanbieders, intensificeert de GRJR de nauwe samenwerking tussen contractmanagers, aanbieders en gemeenten. Daarnaast is er speciale aandacht voor maatwerkcontracten en landelijk gecontracteerde aanbieders (LTA).

De transformatie van de gesloten jeugdhulp (JH+) heeft volle aandacht, met veel inzet van inhoudsdeskundigheid, bedrijfsmatige expertise en zorgmarktexpertise. De transformatie heeft een sterke bovenregionale component en is een lang proces met veel financiële onzekerheden. De GRJR is hierin zeer actief en zal zodra er nieuwe financiële consequenties zijn daarover communiceren.

e. Hervormingsagenda

Verschillende raden vragen aandacht voor de snelheid, financiële druk en samenwerking rond de uitwerking van de landelijke hervormingsagenda jeugd. Naast het regionale programmateam waarin de gemeenten samen zelf de lead hebben is de GRJR zeer actief in de belangenbehartiging, met specifieke focus op de onderdelen regionalisering en standaardisering in relatie tot data en monitoring.

➔ *Bij de begrotingsopstelling sluit de GRJR door middel van individuele afstemming aan op de keuzes die gemeenten in hun eigen begroting maken over de jeugdhulpuitsgaven.*

f. Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming

De GRJR gaat door met de proactieve inzet bij het toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming en de inzet van de jeugdbeschermingsorganisaties. De GRJR zal zodra er nieuwe financiële consequenties zijn daarover communiceren.

➔ *In de jaarstukken 2022 is op de jeugdbescherming een overschot zichtbaar. Naar aanleiding hiervan is in de definitieve begroting het budget verlaagd, er rekening mee houdend dat een deel van deze ruimte nodig zal zijn voor het toekomstscenario.*

2. Actualisatie voorgestelde begroting 2024

De uitgangspunten van de ontwerp-begroting 2024 zijn ongewijzigd. Wel zijn er drie wijzigingen in de begroting nodig die hieronder worden toegelicht.

a. Actualisatie uitgavenramingen op basis van eerste burap 2023

Op basis van de informatie uit de eerste burap 2023 blijkt dat er enkele actualisaties nodig zijn in de ontwerp-begroting van april. Als de cijfers over 2022 en de eerste vier maanden

van 2023 zonder meer zouden worden doorgetrokken naar 2024 zou een ophoging van de begroting van de opdrachten A t/m E met ca. **€22,2 mln.** voor de hand liggen. In deze cijfers zijn de effecten van een aantal beleidswijzigingen van gemeenten nog niet zo zichtbaar, zoals de verschuiving van regionale zorg naar lokale zorg voor de opdrachten D en E.

Per gemeente zijn de alsnog te verwachten effecten samen met de betreffende gemeente ingeschat. De voorgestelde actualisatie gaat er van uit dat deze effecten op de regionaal gecontracteerde jeugdhulp alsnog optreden. Daarom is de ophoging voor de opdrachten A t/m E in totaal 'slechts' **€7,0 mln.**

Hieronder een overzicht per gemeente van de het technische voorstel en de uiteindelijke aanpassing.

Opdracht A t/m E	Technische Begr wiz GR obv JEV4M	Aanpassing door Gemeente	Totale wijziging
Albrandswaard	388.005	2.092	390.097
Barendrecht	735.166	93.795	641.371
Capelle aan den IJssel	1.366.203	82.236	1.448.439
Goeree-Overflakkee	318.877	-	318.877
Krimpen aan den IJssel	702.336	280.000	422.336
Lansingerland	1.745.115	192.243	1.552.872
Maassluis	-	-	-
Nissewaard	1.522.724	-	1.522.724
Ridderkerk	748.608	60.464	688.144
Schiedam	-	-	-
Vlaardingen	-	-	-
Voorne aan Zee	818.201	818.201	0
Rotterdam	13.809.764	13.809.764	0
Totaal	22.155.000	15.170.139	6.984.861

NB. Door de afstemming per gemeente die in mei/juni heeft plaatsgevonden konden gemeenten in hun eigen begrotingsproces deze wijziging nog meenemen.

b. Definitieve indexatiepercentages

Conform bestaande beleidslijn in de Kadernota indexeren we de budgetten en tarieven met, zodra deze bekend zijn, de landelijke definitieve indexpercentages (ova en ppc zoals gepubliceerd door de Nza). In de ontwerpbegroting was nog gerekend met de toen bekende voorlopige indexpercentages. De definitieve percentages zijn hoger:

Indexatie zorgbudgetten en - tarieven 2023	Voorlopig, zoals verwerkt in de Ontwerpbegroting 2024	Definitief, zoals verwerkt in de definitieve Begroting 2024
Looncomponent 90% Ova 2023	4,74%	6,36%
Prijscomponent 10% PPC 2023	4,87%	7,02%
Gewogen index, toe te passen op budgetten en tarieven	4,75%	6,43%

Het effect hiervan is een verhoging van € 4,8 mln. De indexering wordt na vaststelling van de begroting vertaald naar een tarievenlijst 2024. Hiervoor wordt het AB gevraagd het DB te mandateren.

NB. Omdat het definitieve percentage toen nog niet bekend was kon dit niet bij de afstemming per gemeente worden meegenomen.

c. Jeugdbescherming

Daarnaast wordt rekening gehouden met een structureel lagere inzet van jeugdbescherming/jeugdreclassering door behoedzaam een deel van de onderuitputting af te ramen.

De totale actualisatie van de voorgestelde begroting 2024 bedraagt daardoor **€284,7 mln.** zoals onderstaand overzicht laat zien.

Mutatieoverzicht: van Begroting 2023 naar Begroting 2024		Mutaties +	Mutaties -	Begroting (lasten)
	Begroting 2023			242.409.928
A	Realistisch begroten (2e Bestuursrapportage 2022)	12.692.906		12.692.906
B	Maatwerk pleegzorg	250.000		250.000
C	Pleegzorgvergoeding	495.927		495.927
D	Diverse verschuivingen binnen de begroting			0
E	Indexatie (begrotingsjaar 23+24)	22.927.073		22.927.073
F	Aanpassingen op gemeente niveau opgave gemeenten		1.819.527	-1.819.527
	Aanpassingen op gemeente niveau nadere uitwerking nieuwe inkoop 23		1.347.678	-1.347.678
	Totaal mutaties	36.365.905	3.167.205	33.198.700
	OntwerpBegroting 2024 (april 2023)			275.608.628
G	Actualisatie uitgavenramingen op basis van 1e Burap 2023)	6.984.860		6.984.860
H	Definitieve indexpercentages	4.796.027		4.796.027
I	Jeugdbescherming		2.637.500	-2.637.500
	Totaal mutaties	11.780.887	2.637.500	9.143.387
	Begroting 2024 (september 2023)			284.752.014

Dit is een zo realistische mogelijke begrotingsraming die dus onvermijdelijk wel met een grote onzekerheid gepaard gaat. Het risico op onderschatting is per gemeente verschillend omdat de aanpassing ook per gemeente meer of minder behoedzaam is.

4. Consequenties

Financiële consequenties:

Hieronder twee overzichten met de aanpassingen aan de begroting 2024 ten opzichte van de ontwerpversie waarover in april 2023 besloten is.

Overzicht van de wijziging per opdracht

Per opdracht	Ontwerp begroting 2024 (april)	Aanpassing	Begroting 2024 (sept)
A	21.417.392	268.489	21.685.882
B	62.934.815	2.516.332	65.451.147
C	21.390.221	-124.076	21.266.144
D	15.363.028	2.144.573	17.507.601
E	34.188.201	5.226.452	39.414.653
F	9.209.839	154.081	9.363.920
G	48.939.937	-1.988.221	46.951.716
H	20.276.674	339.229	20.615.903
I	36.253.929	606.528	36.860.457
J	5.634.592	0	5.634.592
Totaal	275.608.628	9.143.387	284.752.014

Overzicht van de wijziging per gemeente

Per gemeente	Ontwerp begroting 2024 (april)	Aanpassing	Begroting 2024 (sept)
Albrandswaard	3.242.875	430.275	3.673.150
Barendrecht	8.783.543	760.621	9.544.164
Capelle aan den IJssel	14.725.212	1.646.525	16.371.736
Goeree-Overflakkee	6.402.280	346.405	6.748.685
Krimpen aan den IJssel	5.735.570	481.404	6.216.974
Lansingerland	11.383.989	1.647.326	13.031.315
Maassluis	2.255.050	-37.034	2.218.016
Nissewaard	23.693.254	1.697.547	25.390.801
Ridderkerk	8.071.794	751.357	8.823.151
Schiedam	5.157.994	-27.989	5.130.005
Vlaardingen	5.471.433	-68.660	5.402.773
Voorne aan Zee	12.646.162	205.985	12.852.147
Rotterdam	168.039.472	1.309.625	169.349.097
Totaal	275.608.628	9.143.387	284.752.014

De wijzigingen werken ook door in de inleg per gemeente.

Hiervoor ontvangen gemeenten een factuur. De vastgestelde bijdrage per gemeente dient in vier termijnen steeds voor de 10e van de eerste maand van ieder kwartaal te worden betaald, zodat de GRJR beschikt over voldoende liquide middelen om zorgdeclaraties en subsidievoorschotten te kunnen uitbetalen. Het bedrag per gemeente is als volgt.

		40%	30%	20%	10%
Totaal GR Inleg 2024	Inleg 2024	Q1	Q2	Q3	Q4
Albrandswaard	3.673.150	1.469.260	1.101.945	734.630	367.315
Barendrecht	9.544.164	3.817.666	2.863.249	1.908.833	954.416
Capelle aan den IJssel	16.371.736	6.548.694	4.911.521	3.274.347	1.637.174
Goeree-Overflakkee	6.748.685	2.699.474	2.024.605	1.349.737	674.868
Krimpen aan den IJssel	6.216.974	2.486.790	1.865.092	1.243.395	621.697
Lansingerland	13.031.315	5.212.526	3.909.395	2.606.263	1.303.132
Maassluis	2.218.016	887.206	665.405	443.603	221.802
Nissewaard	25.390.801	10.156.320	7.617.240	5.078.160	2.539.080
Ridderkerk	8.823.151	3.529.260	2.646.945	1.764.630	882.315
Schiedam	5.130.005	2.052.002	1.539.002	1.026.001	513.001
Vlaardingen	5.402.773	2.161.109	1.620.832	1.080.555	540.277
Voorne aan Zee	12.852.147	5.140.859	3.855.644	2.570.429	1.285.215
Rotterdam	169.349.097	67.739.639	50.804.729	33.869.819	16.934.910
Totaal	284.752.014	113.900.806	85.425.604	56.950.403	28.475.201

Personele consequenties:

Geen.

Juridische consequenties:

Geen.

5. Vervolprocedure

Communicatie:

Kernpunten in de begroting 2024 van de GRJR zijn:

- De gemeenten in de GRJR zetten meer lokaal jeugdhulp in, het aanbod van hulp waar de GRJR voor zorgt sluit aan op de individuele gemeentelijke investeringen in de lokale zorginfrastructuur.
- De GRJR heeft de uitgaven zo realistisch mogelijk geraamd om te garanderen dat voldoende aanbod van jeugdhulp beschikbaar is.
- De GRJR, gemeenten en aanbieders werken samen om de uitgaven zo goed mogelijk te begroten, beheersen en verantwoorden.

Planning:

Op 8 september 2023 wordt de definitieve Begroting 2024 door het AB vastgesteld met inachtneming van de ontvangen zienswijzen van raden.